

Комунальний заклад «Вінницький ліцей №21»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення педагогічної ради
протокол № 1
від 27 серпня 2025 року

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
«ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА. 8 КЛАС»
35 годин (1 година на тиждень)

Розроблено на основі модельної навчальної програми
«Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року)
(автори: Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Туряниця
В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.)

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(наказ Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2023 року № 1226)

Зміст навчальної програми забезпечує підручник «Зарубіжна література. 8 клас»
(автори: Міляновська Н. Р., Міляновський Е. С., Сич Л. М. Зарубіжна література: підручник
для 8 класу закладів загальної середньої освіти. - Тернопіль: «Астон», 2025)

2025 рік

ВСТУПНА ЧАСТИНА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Школа радості

*Найвища майстерність учителя –
пробуджувати радість пізнання
і творчого самовиявлення.
Альберт Ейнштейн*

*Наше майбутнє залежить від читання.
Ніл Річард МакКіннон Гейман*

Програму розроблено на основі Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30. 09. 2020 р. №898). Ураховано наказ Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти», а також Робочий навчальний план КЗ «ВЛ № 21».

Програму створено на основі модельної навчальної програми «Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року) (автори: Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2023 року № 1226).

Предмет «Зарубіжна література» в галузі загальної середньої освіти виконує такі функції:

- 1) пізнавально-ціннісну (пізнання життя, людини й світу через художню літературу, формування ціннісних орієнтирів особистості в період її становлення);
- 2) естетичну (розвиток уявлень про специфіку мистецтва слова, естетичного смаку, умінь розрізняти художню вартість творів);
- 3) розвивальну (розвиток розумових і творчих здібностей, критичного мислення, індивідуального стилю пізнавальної діяльності, навичок роботи з книжкою та комп'ютером із метою розширення кола читання, формування культури спілкування);
- 4) соціально-адаптаційну (соціокультурна адаптація особистості до умов сучасного суспільства);
- 5) виховну (виховання моральних і громадянських якостей, національної свідомості, відповідальності за збереження духовних надбань України й людства).

Головна мета вивчення зарубіжної літератури в системі середньої освіти – прилучення учнів до найкращих здобутків класичної й сучасної художньої літератури різних країн і народів, формування компетентних читачів, здатних творчо сприймати, критично оцінювати й

насолюджуватися художніми творами, брати участь у різних комунікативних ситуаціях та взаємодії (зокрема із застосуванням цифрових технологій) на підставі прочитаних художніх текстів і медіатекстів відповідно до контексту.

Завдання вивчення зарубіжної літератури в основній школі:

- репрезентувати актуальні для школярів художні твори (класичні та сучасні), необхідні для духовної та психологічної адаптації людини в сучасному полікультурному суспільстві;
- сформувати в учнів сталу потребу в діалозі з творами словесного мистецтва, необхідність у власній рефлексії над почуттями й думками, які виникають в семантичному та естетичному полі художнього тексту;
- навчити школярів естетично сприймати літературні твори, виявляти їх художню своєрідність, розглядати в контексті розвитку загальнолюдської культури та національних культур різних країн і народів;
- розширити особистісний культурно-естетичний тезаурус учнів на основі набутих знань про художню літературу світу, практичних умінь і навичок сприймання, аналізу, інтерпретації, дослідження художніх творів зарубіжних письменників від давнини до сучасності, а також у процесі творчого діалогу із художніми текстами і відповідними медіатекстами;
- розвивати високі моральні якості школярів, їхні ціннісні орієнтації, ставлення, емоційно-чуттєву сферу особистості;
- виховувати в учнів патріотизм, повагу до національних традицій і різних культур, толерантне ставлення до «інакшості», до відмінного від власного погляду.

Наскрізним стрижнем навчального предмета «Зарубіжна література» є поєднання класичної й сучасної літератури, художніх творів і медіатекстів. Це дає змогу вибудувати єдиний простір цікавих для учнів третього тисячоліття творів, що належать до різних культур, забезпечити умови для діалогу класики й сучасності, реалізувати різновекторність у пізнавальній діяльності, залучити інтермедіальність як один із ефективних шляхів вивчення зарубіжної літератури, підвищити мотивацію учнів до читання найкращих книжок світу.

Завдання вивчення зарубіжної літератури у 8 класі: сформувати в учнів стійкий інтерес до художньої літератури, усвідомлене дбайливе ставлення до світової художньої літератури як духовної скарбниці людства, стійкі моральні якості та громадянську позицію з допомогою творів класичної та сучасної художньої літератури, а також *основні уявлення* про найбільш репрезентативні для національних літератур світу здобутки художньої літератури, провідні епохи, жанри, напрями класичної літератури та яскраві явища сучасної художньої літератури, *вміння* розрізняти твори різних родів і жанрів у їхній специфіці та художній вартості; розвивати *вміння* сприймати, аналізувати й інтерпретувати художні тексти та медіатексти із застосуванням основних теоретичних понять, виокремлювати основні компоненти змісту й форми в художньому творі, встановлювати між ними зв'язки, визначати їхні функції, досліджувати літературні та мовні явища в художньому тексті та медіатексті, шукати потрібну інформацію, її критично оцінювати, творчо опрацьовувати та використовувати для досягнення власних цілей, *навички* взаємодіяти (усно і письмово) в різних комунікативних ситуаціях, творчо самовиражатися у різних видах діяльності, зокрема в цифровому середовищі із дотриманням правил безпеки та академічної доброчесності.

Структура навчальної програми. Навчальна програма містить:

1) пояснювальну записку (в якій зазначено мету, завдання предмета, пріоритети викладання зарубіжної літератури, компетентнісний потенціал зарубіжної літератури, шляхи реалізації навчальної програми, особливості організації освітнього процесу під час вивчення зарубіжної літератури);

2) основну частину, в якій зазначено зміст навчального предмета (за розділами, темами), очікувані результати навчання учнів (що корелюють із результатами навчання та орієнтирами для оцінювання учнів у мовно-літературній галузі відповідно до Державного стандарту), види навчальної діяльності учнів (за розділами);

3) прикінцева частина (додатки).

У навчальній програмі до кожного розділу запропоновано рубрики, що сприятимуть вивченню зарубіжної літератури з урахуванням досягнень сучасного літературознавства, культурного контексту та медіапростору: Теорія літератури (ТЛ), Література і культура (ЛК), Україна і світ (УС), Медіатекст (МТ).

Особливості організації освітнього процесу під час вивчення зарубіжної літератури у 8 класі. Виходячи із освітньо-виховних завдань вивчення літератури в основній школі, а також вікових особливостей сприйняття художніх творів учнями різних читацьких груп побудова курсу здійснюється на основі різних підходів (проблемно-тематичного, жанрового, історико-літературного, мультикультурного).

Різноманіття літературних імен і художніх творів, представлених у навчальній програмі, дає можливість розкрити культурний контекст певної епохи, провести міждисциплінарні й міжкультурні паралелі, навчити школярів використанню елементів компаративного вивчення. У процесі викладання зарубіжної літератури слід звернути увагу на можливості використання окремих елементів компаративістики – порівняння явищ однієї національної літератури, художніх творів різних національних культур, художніх текстів і медіатекстів (наприклад, кінофільмів, мультфільмів за прочитаними творами тощо), літературних творів і творів інших видів мистецтва, художніх і нехудожніх текстів (наприклад, науково-популярних, документальних тощо), оригіналу і перекладу.

Зважаючи на те, що літературний текст як факт мистецтва відображає ознаки конкретної культурної епохи, її світоглядні шукання й філософські концепції, під час розгляду художніх творів слід враховувати соціально-історичний та культурно-філософський контекст, взаємозв'язки художньої літератури з іншими видами мистецтва (живопис, графіка, скульптура, музика, театральне мистецтво, кіно та ін.). Відповідно художня література (в її національних проявах та самобутності) має бути репрезентована як цілісний пласт культури певної доби. Такий підхід значно розширює читацьке сприйняття творів, сприяє осмисленню фундаментальних цінностей культури, залученню учнів до активної роботи з навчальним матеріалом і спонукає до власних суджень і висновків. При цьому широко залучаються знання із суміжних предметів, отже, посилюється роль міжпредметної інтеграції.

Спираючись на Державний стандарт і навчальну програму, важливо реалізовувати сучасні підходи до вивчення літератури в школі. Особистісно орієнтоване навчання, діалогічний характер викладу матеріалу досягаються завдяки застосуванню новітніх педагогічних технологій.

Згідно із Державним стандартом у межах мовно-літературної галузі передбачено різні види діяльності учнів в умовах стрімкого розвитку інформаційного суспільства, зокрема не лише із художніми текстами (у книжковому форматі), а й цифровими ресурсами, соцмережами, медіатекстами тощо. Відповідно вчителю слід завчасно перевірити необхідний цифровий контент для безпечної роботи з ним учнів, провести інструктаж щодо основних правил поведінки в інтернет-просторі та в онлайн-взаємодії, повідомити про необхідність дотримання етичних норм і академічної доброчесності. Під час вивчення зарубіжної літератури доречно буде системно представляти інформаційно-комунікаційні технології навчання, вони значно підсилюють інтерес до навчання та активізують творче сприйняття учнями художніх творів.

Змістове наповнення програми орієнтоване на досягнення обов'язкових результатів навчання учнів/учениць, що визначені в Державному стандарті базової середньої освіти.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

8 КЛАС

(35 год / 1 год на тиждень)

Текстуальне вивчення творів – 28 год.

Вступ – 1 год.

Позакласне читання – 2 год.

Комплексні підсумкові роботи за ГР 1-4 – 2 год.

Підсумкові уроки – 2 год.

Очікувані результати навчання Учень/учениця	К- ть год	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності учнів
ВСТУП Літературний процес 1 год			
I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях коментує інформацію (повну або частково неповну), сприйняту з одного чи кількох джерел [9 МОВ 1.5.1-1]; коментує окремі аспекти форми почутого та/або прочитаного повідомлення (художніх творів, що належать до різних родів літератури) [9 МОВ 1.5.1-3]. II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів визначає специфіку складників структури художніх текстів різних родів і жанрів, а також особливості міжродових і міжжанрових утворень [9 МОВ 2.1.2-2]; обговорює з іншими особами свої читацькі вподобання і звички, наводячи приклади прочитаних творів, що належать до різних родів і жанрів літератури [9 МОВ 2.5.2-1]; презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду [9 МОВ 2.5.2-1]. III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі створює та презентує тексти (зокрема художні тексти,	1	Роди літератури, їхні характерні ознаки. Літературний процес. Провідні літературні епохи. <i>Теорія літератури (ТЛ) Епос, лірика, драма, літературний процес, літературна епоха.</i> <i>Література і культура (ЛК) Специфіка розвитку художньої культури різних країн, народів, національностей.</i> <i>Україна і світ (УС) Взаємозв'язки української та зарубіжних літератур.</i> <i>Медіатекст (МТ) Культура як «текст» і «сукупність текстів»: науково-популярні статті та фільми (1-2 за вибором учителя) про розвиток літератури і культури, про видатних літературознавців і українських</i>	• Різні види читання (про себе, вголос або ін.); • визначення провідної думки та деталей почутого та/або прочитаного тексту; • відповіді на запитання до тексту; • коментування та інтерпретація тексту; • розповідь про улюблений твір/книжку; • конспектування, виокремлення і пояснення окремих мовних явищ у своєму і чужому мовленні.

медіатексти) різних родів і жанрів на самостійно визначену тематику [9 МОВ 3.1.2-1]. IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення аналізує окремі літературні та мовні явища в художніх текстах/медіатекстах, що демонструють особливості різних родів і жанрів, робить висновки щодо функціонування і доцільності використання певних літературних та мовних компонентів [9 МОВ 4.1.2-1].		<i>перекладачів.</i>	
ІДЕАЛИ АНТИЧНОСТІ З НАМИ 5 год			
I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях відповідає на запитання за змістом почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту, акцентуючи увагу на важливих деталях, зокрема художніх деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; формулює уточнювальні запитання до почутого та/або прочитаного тексту для його розуміння [9 МОВ 1.1.2-4]; переказує почутий та/або прочитаний художній текст/медіатекст, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту [9 МОВ 1.2.1-1]; дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, умовні позначення, символи та ін. [9 МОВ 1.2.2-1]. II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів використовує різні складники друкованого чи цифрового текстового джерела інформації (рубрикацію, заголовки, скорочення, виділення тощо) для оптимізації роботи з текстовою інформацією [9 МОВ 2.1.2-1]; співвідносить зміст сприйнятого художнього тексту/медіатексту з історичним і соціокультурним контекстом [9 МОВ 2.1.3-1]. III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому	1 1 1 1	Античність — колыска європейської літератури та культури. Давньогрецька міфологія, основні цикли грецьких міфів. Міфи троянського циклу. «Паріс викрадає Єлену». «Смерть Ахілла». «Троянський кінь». Відображення історичних подій у міфах троянського циклу. Ключові образи та символи міфів. Роди і жанри античної літератури. Гомер (прибл. VIII ст. до н. е.). «Іліада». Гомер, його вплив на розвиток європейської культури. «Іліада» як героїчний епос. Основні події сюжету поеми. «Двобій Ахілла і Гектора» (пісня 22, вірші 140 – 410). Тіртеї (VII ст. до н. е.). «Добре вмирати тому...». Утілення ідеї єдності народу, заклик до спільного героїзму заради вітчизни у творі. Ідеал спартанського героя.	• Різні види читання (індивідуальне, в особах, виразне, коментоване, вибіркове або ін.); • відповіді на запитання за змістом почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту; • переказ (докладний, стислий, вибірквий, творчий) почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту; • формулювання уточнювальних запитань до тексту; • характеристика літературних персонажів; • використання складників друкованого або цифрового джерела для роботи з текстовою інформацією; • співвіднесення змісту тексту із контекстом; • запис власного або чужого висловлювання із прийомами оптимізації (графічні, скорочення та ін.); • зіставлення власної думки з думками інших осіб;

середовищі записує власне та/або чуже висловлювання, використовуючи в разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок (графічні прийоми, скорочення, виділення тощо) та способи мовної виразності [9 МОВ 3.1.1-1]; зіставляє власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думкою інших осіб [9 МОВ 3.1.2-2]. IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].	1	Публій Вергілій Марон (70 – 19 рр. до н. е.). «Енеїда». Історія створення. Зв'язок твору з гомерівським епосом, міфологією. Сюжет і композиція. Образ Енея. Ідея громадського служіння, утвердження величі держави. Поєми Гомера і Вергілія. «Заспів» (книга 1, вірші 1 — 33). «Щит Енея» (книга 8, вірші 626 — 731). <i>(ТЛ) Героїчний епос, поема. Поглиблення поняття: повість (повість-притча), метафора.</i> <i>(ЛК) Розуміння краси в добу античності. Вплив античності на розвиток світової культури. Античні образи й мотиви у духовній спадщині країн і народів Європи.</i> <i>(УС) Українські переклади творів античних митців. Античні сюжети й образи в українській літературі «Енеїда» І. Котляревського, вірші М. Зерова та ін.).</i> <i>(МТ) Фільмографія: «Троя» (режисер В. Петерсен, США, Мальта, Велика Британія, 2004) та ін.</i>	• вибір доречних мовних засобів із запропонованих варіантів.
ЛІТЕРАТУРНИЙ МІСТ У СЬОГОДЕННЯ 2 год			
I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях відповідає на запитання за змістом почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту, акцентуючи увагу на важливих деталях, зокрема художніх деталях [9 МОВ 1.1.2-1];	2	Річард Бах (нар. 1936). «Чайка Джонатан Лівінгстон». Повість-притча. Історія написання твору. Художній конфлікт твору. Втілення прагнення до високої мети в образі чайки. Вплив філософії та релігії на повість-притчу.	• Різні види читання (індивідуальне, в особах, виразне, коментоване, вибіркове або ін.); • відповіді на запитання за змістом почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту;

формулює уточнювальні запитання до почутого та/або прочитаного тексту для його розуміння [9 МОВ 1.1.2-4]; переказує почутий та/або прочитаний художній текст/медіатекст, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах почутого та/або прочитаного художнього тексту / медіатексту [9 МОВ 1.2.1-1]; дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, умовні позначення, символи та ін. [9 МОВ 1.2.2-1]. II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів використовує різні складники друкованого чи цифрового текстового джерела інформації (рубрикацію, заголовки, скорочення, виділення тощо) для оптимізації роботи з текстовою інформацією [9 МОВ 2.1.2-1]; співвідносить зміст сприйнятого художнього тексту/медіатексту з історичним і соціокультурним контекстом [9 МОВ 2.1.3-1]. III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі записує власне та/або чуже висловлювання, використовуючи в разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок (графічні прийоми, скорочення, виділення тощо) та способи мовної виразності [9 МОВ 3.1.1-1]; зіставляє власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думкою інших осіб [9 МОВ 3.1.1-1]. IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читачкої діяльності та індивідуального мовлення творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].		Алегоричні образи. <i>(ТЛ) Поглиблення поняття: повість (повість-притча), метафора.</i> <i>(ЛК) Алегоричні образи птаха, крил, польоту в духовній спадщині країн і народів Європи.</i> <i>(УС) Алегоричні образи птаха, крил, польоту в духовній спадщині України.</i> <i>(МТ) Фільмографія: «Чайка Джонатан Лівінгстон» (режисер Х. Бартлет, США, 1973), поезія Ліни Костенко «Крила» у виконанні Богдана Ступки та ін.</i>	• переказ (докладний, стислий, вибірковий, творчий) почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту; • формулювання уточнювальних запитань до тексту; • характеристика літературних персонажів; • використання складників друкованого або цифрового джерела для роботи з текстовою інформацією; • співвіднесення змісту тексту із контекстом; • запис власного або чужого висловлювання із прийомами оптимізації (графічні, скорочення та ін.); • зіставлення власної думки з думками інших осіб; • вибір доречних мовних засобів із запропонованих варіантів.
СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ: СВІТЛО КРІЗЬ ТЕМРЯВУ 3 год			
I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання,	1 1	Середньовіччя як доба в історії літератури та культури. Омар Хаям (бл. 1048 – після 1122).	• Різні види читання (індивідуальне, в особах, виразне, коментоване, вибіркоче, мелодекламація або ін.);

зважаючи на мету та умови спілкування, особливості художніх текстів/медіатекстів [9 МОВ 1.1.1-1]; відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст почутого повідомлення [9 МОВ 1.4.6-1]; знаходить у почутому художньому тексті/медіатексті відповіді на поставлені запитання [9 МОВ 1.1.2-1]; розрізняє відому і нову для себе інформацію [9 МОВ 1.3.1-1]; використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками [9 МОВ 1.7.1-1]. II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів формулює тему та основну думку художнього тексту/медіатексту [9 МОВ 2.2.3-1]; виокремлює в художньому тексті/медіатексті мікротеми [9 МОВ 2.2.3-1]; поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів/ медіатекстів) [9 МОВ 2.2.5-1]; характеризує емоційний стан літературних персонажів, їхню поведінку і вчинки, виявляючи толерантність [9 МОВ 2.3.1-1]; проєктує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в художньому тексті/медіатексті [9 МОВ 2.3.1-2]. III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі створює письмові тексти (зокрема художні тексти/медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [9 МОВ 3.1.2-1]. IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення наслідує окремі стильові риси прочитаних художніх текстів/ медіатекстів у процесі створення власного тексту чи медіатексту для взаємодії з іншими особами (наприклад, портрет (Дж. Лондон), мотиваційний лист до вступу в заклад освіти (А. Гавальда), лист відомій людині (К. Гагеруп), новий епізод про казкові пригоди персонажів (М. Енде, К. Нестлінгер) або ін.) [9 МОВ 4.2.3-1].	1 Рубаї. Основні теми й мотиви, лаконізм і місткість жанру рубаї. Данте Аліг'єрі (1265 –1321). «В своїх очах вона несе кохання...» (сонет 11). Утілення в сонеті 11 краси високого почуття кохання. <i>(ТЛ) Рубаї, сонет. Поглиблення понять: гіпербола, метафора, епітет, порівняння.</i> <i>(ЛК) Культурні центри й специфіка Середньовіччя на Сході й Заході. Ключові поняття китайської міфології, філософії (конфуціанство, даосизм), які знайшли відбиток у літературі. Християнство. Іслам.</i> <i>(УС) Українські перекладачі середньовічних творів. Сонет в українській літературі.</i> <i>(МТ) Фільмографія: документальні фільми про культуру середньовіччя на Заході й Сході, «Пісня про Роланда» (режисер Ф. Кассанті, Франція, 1978) та ін.</i>	• аналіз особливостей (жанрових, естетичних, мовних та ін.) почутого та/або прочитаного тексту; • виступ перед аудиторією; • участь у груповій комунікації; • коментування вираження емоційного стану в різних культурах; • характеристика особливостей структури художнього тексту; • використання різних ресурсів (зокрема цифрових) для розширення кола читання; • відтворення змісту прочитаного з кількох джерел (у вигляді реферату, тез або ін.); • коментування різних поглядів на проблему; • безпечне спілкування у цифровому середовищі; • аналіз рис авторського стилю в художньому тексті.
--	---	--

ЛІТЕРАТУРНИЙ МІСТ У СЬОГОДЕННЯ

4 год

I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях аналізує жанрові, естетичні, мовні особливості почутого та/або прочитаного художнього тексту /медіатексту [9 МОВ 1.4.3-1]; використовує вербальні та невербальні засоби під час виступу перед аудиторією [9 МОВ 1.8.2-1]; бере участь у груповій комунікації, позитивно впливаючи на інших, виявляючи повагу до учасників групи [9 МОВ 1.8.3-1]; коментує особливості вираження емоційного стану в різних культурах на основі аналізу почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту для розвитку власного емоційного інтелекту [9 МОВ 1.8.4-1]. II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів характеризує особливості структури художнього тексту, визначаючи функції та роль мовних засобів у ньому [9 МОВ 2.4.3-1]; використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення [9 МОВ 2.5.3-1]; передає зміст прочитаного з кількох джерел, узагальнюючи, скорочуючи, доповнюючи словесно інформацію (реферат, тези або ін.) [9 МОВ 2.6.1-1]. III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі толерантно коментує різні погляди на обговорювану проблему, узагальнює їх, обстоює власну позицію, дотримується норм етикету, засад академічної доброчесності під час спілкування (очно або онлайн) [9 МОВ 3.2.3-2]; безпечно спілкується в цифровому середовищі з урахуванням принципів академічної доброчесності [9 МОВ 3.2.4-2]. IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення аналізує основні риси авторського стилю художнього тексту	4 Ерік Вольф Сігел (1937-2010). «Історія кохання». Сюжет роману – розповідь про зворушливе і трагічне кохання студента, сина мільйонера, до дочки бідного італійського емігранта. Проблеми життя і смерті, любові й відданості у творі. <i>(ТЛ) Поглиблення понять: гіпербола, метафора, епітет, порівняння.</i> <i>(ЛК) Ключові поняття філософії конфуціанства, даосизму, християнства, інших релігійно-філософських систем, які знайшли відбиток у літературі.</i> <i>(УС) Сучасні твори про кохання в українській літературі.</i> <i>(МТ) Фільмографія: «Історія кохання» (режисер А. Гіллер, США, 1970) та ін.</i>	• Різні види читання (індивідуальне, в особах, виразне, коментоване, вибіркоче, мелодекламація або ін.); • аналіз особливостей (жанрових, естетичних, мовних та ін.) почутого та/або прочитаного тексту; • виступ перед аудиторією; • участь у груповій комунікації; • коментування вираження емоційного стану в різних культурах; • характеристика особливостей структури художнього тексту; • використання різних ресурсів (зокрема цифрових) для розширення кола читання; • відтворення змісту прочитаного з кількох джерел (у вигляді реферату, тез або ін.); • коментування різних поглядів на проблему; • безпечне спілкування у цифровому середовищі; • аналіз рис авторського стилю в художньому тексті.
---	---	--

для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].			
ШЕДЕВРИ РЕНЕСАНСУ			
8 год			
I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях обговорює актуальність, жанрово-родову належність почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту, ідейно-тематичні та естетичні особливості, зв'язок художнього тексту з певною епохою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2]; самостійно складає і komponує складний план, створює конспект, тези почутого та/або прочитаного художнього тексту/ медіатексту (драматичного, епічного) [9 МОВ 1.2.2-1]; самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого та/або прочитаного художнього тексту/ медіатексту [9 МОВ 1.2.3-1]; знаходить потрібну інформацію (відому або нову) в одному чи кількох джерелах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) і використовує її відповідно до мети [9 МОВ 1.3.1-1]; модифікує використання інтонаційних засобів залежно від комунікативної ситуації [9 МОВ 1.7.1-3]. II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів застосовує різні види критичного читання текстів різних жанрів і стилів, зокрема фрагментарних художніх текстів/медіатекстів [9 МОВ 2.1.1-1]; розмежовує в художньому тексті (драматичному, епічному) фактичну інформацію, суб'єктивні судження та прихований підтекст, наводить аргументи для спростування або підтвердження суджень, коментує підтекст [9 МОВ 2.2.2-1]; характеризує взаємозв'язок між темою, мікротемами та основною думкою художнього тексту/медіатексту [9 МОВ 2.2.3-1]; характеризує поведінку та причини емоційного стану літературних персонажів, коментує їхні вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; проєктує емоційно-чуттєвий досвід персонажів художніх	1 1 2 2 2 2	Епоха Ренесансу (Відродження) в Європі. Культ античності. Франческо Петрарка (1304 – 1374). Сонети № 61, 132. Історія кохання в сонетах Ф. Петрарки. Образи ліричного героя та героїні. Структура сонетів Ф. Петрарки. Вільям Шекспір (1564 – 1616). Сонети № 66, 116, 130. Значення В. Шекспіра для розвитку англійської літератури та світового мистецтва. Основні теми сонетів В. Шекспіра. Відображення внутрішнього світу ренесансної людини. Художні особливості сонетів В. Шекспіра. Вільям Шекспір (1564 – 1616). Трагедія «Ромео і Джульєтта». Трагедія «Ромео і Джульєтта» В. Шекспіра. Історія створення. Конфлікт справжнього почуття і забобонів. Оспівування чистого пристрасного кохання Ромео і Джульєтти, вплив кохання на людську особистість. Проблема життя і смерті. Трагування фіналу. Мігель де Сервантес Сааведра (1547 – 1616). «Дон Кіхот» I частина (огляд, 3-4 розділи за вибором учителя). Історія створення роману, його зв'язок із лицарськими романами, пародійний характер. Особливості сюжету і	- Різні види читання (індивідуальне, в особах, виразне, коментоване, вибіркове, повторне, мелодекламація або ін.); - обговорення особливостей художнього тексту/медіатексту; - створення складного плану почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту; - створення тез почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту; - створення конспекту почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту; - візуалізація власного розуміння почутого та/або прочитаного тексту; - знаходження і використання інформації з одного або кількох джерел; - модифікація інтонаційних засобів у комунікативній ситуації; - розмежування в художньому тексті фактичної інформації, суб'єктивних суджень та підтексту; - наведення аргументів на підтвердження або спростування суджень; - встановлення зв'язку між темою, мікротемою та основною думкою тексту;

текстів/медіатекстів на власну поведінку, переконання, ставлення та цінності [9 МОВ 2.3.1-2]. III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі зіставляє власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думками інших осіб [9 МОВ 3.1.2-2]; обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи та узагальнюючи різні погляди [9 МОВ 3.1.2-3]; створює самостійно тексти (зокрема художні тексти, медіатексти), використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1]. IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення визначає та характеризує системні міжрівневі взаємозв'язки між мовними одиницями різних рівнів, типові закономірності їх функціонування на основі спостережень за мовою літературного твору [9 МОВ 4.1.1-1].		композиції твору. Конфлікт високих прагнень Дон Кіхота і буденної дійсності, неможливості реалізації ідеалів героя. Дон Кіхот і Санчо Панса – вічні образи, у яких утілено високу мрію і прагматизм. «Донкіхотство». Широта філософського змісту твору. <i>(ТЛ) Трагедія, ліричний герой/героїня, вічний образ. Поглиблення понять: роман (роман-пародія), сонет, оригінал і переклад.</i> <i>(ЛК) Культурні центри і визначні пам'ятки доби Ренесансу. Ренесансні образи й сюжети в художній культурі Європи та світу. Сучасні літературнохудожні видання творів зарубіжної літератури.</i> <i>(МТ) Фільмографія: «Ромео і Джульєтта» (режисер Ф. Дзефф'єреллі, Велика Британія, Італія, 1968), «Ромео +Джульєтта» (режисер Б. Лурманн, США, 1996), «Ромео і Джульєтта» (режисер К. Карлей, Велика Британія, Італія, Швейцарія, 2013), «Дон Кіхот» (режисер Г. В. Пабст, Велика Британія, Німеччина, Франція, 1933), «Дон Кіхот Орсона Уеллса» (режисер О. Уеллс, США, Італія, Іспанія, 1992) та ін.</i>	• характеристика поведінки та емоційного стану персонажів; • продумування режисерських рішень (поради акторам, декораторам, освітлювачам); • порівняння різних режисерських інтерпретацій твору, акторських виконань ролі літературного персонажа; • проєкція емоційно-чуттєвого досвіду персонажів на власну особистість; • зіставлення власної думки із думками інших осіб; • обстоювання власної позиції щодо проблеми; • створення та презентація власного художнього тексту/медіатексту; • характеристика мови літературного твору; • підготовка (усно або письмово) твору-роздуму про художній твір.
ЛІТЕРАТУРНИЙ МІСТ У СЬОГОДЕННЯ 2 год			
I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях обговорює актуальність, жанрово-родову належність почутого	2	Юстейн Гордер (нар. 1952). «Помаранчева дівчинка». Лист із минулого, що змінює життя	• Різні види читання (індивідуальне, в особах, виразне, коментоване, вибіркове, повторне, мелодекламація або

та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту, ідейно-тематичні та естетичні особливості, зв'язок художнього тексту з певною епохою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2]; самостійно складає і komponує складний план, створює конспект, тези почутого та/або прочитаного художнього тексту/ медіатексту (драматичного, епічного) [9 МОВ 1.2.2-1]; самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого та/або прочитаного художнього тексту/ медіатексту [9 МОВ 1.2.3-1]; знаходить потрібну інформацію (відому або нову) в одному чи кількох джерелах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) і використовує її відповідно до мети [9 МОВ 1.3.1-1]; модифікує використання інтонаційних засобів залежно від комунікативної ситуації [9 МОВ 1.7.1-3]. II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів застосовує різні види критичного читання текстів різних жанрів і стилів, зокрема фрагментарних художніх текстів/медіатекстів [9 МОВ 2.1.1-1]; розмежовує в художньому тексті (драматичному, епічному) фактичну інформацію, суб'єктивні судження та прихований підтекст, наводить аргументи для спростування або підтвердження суджень, коментує підтекст [9 МОВ 2.2.2-1]; характеризує взаємозв'язок між темою, мікротемами та основною думкою художнього тексту/медіатексту [9 МОВ 2.2.3-1]; характеризує поведінку та причини емоційного стану літературних персонажів, коментує їхні вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; проєктує емоційно-чуттєвий досвід персонажів художніх текстів/медіатекстів на власну поведінку, переконання, ставлення та цінності [9 МОВ 2.3.1-2]. III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі зіставляє власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думками інших осіб [9 МОВ 3.1.2-2]; обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми,	головного героя. Спілкування з батьком, який помер багато років тому, як шлях до духовного дорослішання хлопчика. Стосунки Георга з рідними. Самотність дитинства, радісні відкриття, любов та порозуміння у стосунках. <i>(ТЛ) Трагедія, ліричний герой/героїня, вічний образ. Поглиблення понять: роман (роман-пародія), сонет, оригінал і переклад.</i> <i>(ЛК) Сучасні літературно-художні видання творів зарубіжної літератури.</i> <i>(МТ) Фільмографія: фільми за творами сучасної європейської літератури для підлітків.</i>	ін.); • обговорення особливостей художнього тексту/медіатексту; • створення складного плану почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту; • створення тез почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту; • створення конспекту почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту; • візуалізація власного розуміння почутого та/або прочитаного тексту; • знаходження і використання інформації з одного або кількох джерел; • модифікація інтонаційних засобів у комунікативній ситуації; • розмежування в художньому тексті фактичної інформації, суб'єктивних суджень та підтексту; • наведення аргументів на підтвердження або спростування суджень; • встановлення зв'язку між темою, мікротемою та основною думкою тексту; • характеристика поведінки та емоційного стану персонажів; • продумування режисерських рішень (поради акторам, декораторам, освітлювачам); • порівняння різних режисерських
---	--	--

аналізуючи та узагальнюючи різні погляди [9 МОВ 3.1.2-3]; створює самостійно тексти (зокрема художні тексти, медіатексти), використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1]. IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення визначає та характеризує системні міжрівневі взаємозв'язки між мовними одиницями різних рівнів, типові закономірності їх функціонування на основі спостережень за мовою літературного твору [9 МОВ 4.1.1-1].			інтерпретацій твору, акторських виконань ролі літературного персонажа; • проєкція емоційно-чуттєвого досвіду персонажів на власну особистість; • зіставлення власної думки із думками інших осіб; • обстоювання власної позиції щодо проблеми; • створення та презентація власного художнього тексту/медіатексту; • характеристика мови літературного твору; • підготовка (усно або письмово) твору-роздуму про художній твір.
--	--	--	--

БАРОКО І КЛАСИЦИЗМ

3 год

I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях свідомо застосовує прийоми активного слухання і творчого читання [9 МОВ 1.1.1-1]; характеризує персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, скорочення, умовні позначення, символи тощо [9 МОВ 1.2.2-1]; окреслює тематику і проблематику почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; визначає позицію співрозмовника/мовця (літературного персонажа) та ступінь досягнення мети комунікації [9 МОВ 1.5.1-5]. II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів поєднує подану в різні способи інформацію з кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів), гіпертекстів у	1 2	Бароко як доба і художній напрям у європейській літературі й мистецтві. Історичні умови, філософсько-естетичні засади та ознаки класицизму. Мольєр (1622 – 1673). «Міщанин-шляхтич». Мольєр – майстер класицистичної комедії. Художнє новаторство Мольєра у драматургії, вплив його відкриттів на світове театральне мистецтво. Історія створення комедії «Міщанин-шляхтич». Тематика і проблематика твору, його загальнолюдське значення. Основні образи комедії (пан Журден, пані Журден, граф Дорант, графиня Дорімена, Клеонт та ін.). Засоби	• Різні види читання (індивідуальне, в особах виразне, коментоване, вибіркове або ін.); • застосування прийомів активного слухання; • характеристика персонажів літературного твору; • визначення тематики і проблематики тексту та їх інтерпретація; • визначення позиції співрозмовника/мовця, поєднання інформації з кількох текстів; • розпізнавання зображально-виражальних засобів та рис авторського стилю в художньому тексті/медіатексті;
--	---------------------------------	---	---

цифровому середовищі [9 МОВ 2.2.5-1]; характеризує взаємообумовленість елементів змісту, структури та мовного оформлення художнього тексту / медіатексту, зважаючи на культурно-історичний контекст, естетичний і ціннісний потенціал [9 МОВ 2.2.6-1]; розпізнає в художньому тексті/медіатексті зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2]. III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі організовує та/або бере участь в дискусії щодо суспільно важливих проблем (очно або онлайн) [9 МОВ 3.2.3-1]; створює у цифровому середовищі повідомлення/ медіатексти різних жанрів (дописи, коментарі, статті, замітки або ін.) із застосуванням гіпертекстових посилань для обговорення особистих і соціально важливих проблем [9 МОВ 3.2.1-1]; демонструє толерантність і здатність до конструктивної взаємодії у процесі комунікації (очно або онлайн) та редагування власних дописів [9 МОВ 3.3.3-2]. IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення імпровізує з художнім текстом, застосовуючи елементи стилізації, пародії або ін., обстоює свою позицію та право на самовираження [9 МОВ 4.2.2-1]; використовує різноманітні стратегії (зокрема вільний запис асоціацій, «карти знань», складання списків ідей або ін.) для продукування нових мистецьких ідей, використовує і доопрацьовує ідеї інших осіб на засадах академічної доброчесності [9 МОВ 4.2.3-2].		комічного (гумор, іронія, сатира, сарказм). <i>(ТЛ) Комедія. Поглиблення понять: драма як рід літератури, повість.</i> <i>(ЛК) Пам'ятки бароко і класицизму у Європі.</i> <i>(УС) Бароко в Україні, його специфіка й різновиди.</i> <i>(МТ) Фільмографія: «Міщанин-шляхтич» (режисер К. ле Шалонж, Франція, 2009), «Мольєр» (режисер Л. Тіран, Франція, 2007), «Таємний щоденник Адріана Моула» (режисер П. Сасді, Велика Британія, 1985), «Артемід Фаул» (режисер К. Брана, США, 2020) та ін.</i>	• характеристика взаємообумовленості елементів змісту і форми художнього тексту з урахуванням контексту; • організація та/або участь у дискусії (очно або онлайн); • створення повідомлень у цифровому середовищі; • взаємодія (очно або онлайн) у процесі комунікації та редагування дописів; • імпровізація з художнім текстом (стилізація, пародія або ін.); • продукування нових мистецьких ідей або використання й доопрацювання ідей інших осіб на засадах академічної доброчесності.
---	--	---	--

ЛІТЕРАТУРНИЙ МІСТ У СЬОГОДЕННЯ

5 год

I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях свідомо застосовує прийоми активного слухання і творчого читання [9 МОВ 1.1.1-1]; и характеризує персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, скорочення, умовні позначення,	1	Сью Таунсенд. «Таємний щоденник Адріана Моула». Вразлива душа підлітка, його мрії та пошуки себе. Адріан Моул у стосунках із рідними, друзями. Драматичні ситуації, комічні пригоди й душевні переживання підлітків. Самотність та її	• Різні види читання (індивідуальне, в особах виразне, коментоване, вибіркове або ін.); • застосування прийомів активного слухання; • характеристика персонажів літературного твору;
--	---	--	--

символи тощо [9 МОВ 1.2.2-1]; окреслює тематику і проблематику почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; визначає позицію співрозмовника/мовця (літературного персонажа) та ступінь досягнення мети комунікації [9 МОВ 1.5.1-5]. II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів поєднує подану в різні способи інформацію з кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів), гіпертекстів у цифровому середовищі [9 МОВ 2.2.5-1]; характеризує взаємообумовленість елементів змісту, структури та мовного оформлення художнього тексту/ медіатексту, зважаючи на культурноісторичний контекст, естетичний і ціннісний потенціал [9 МОВ 2.2.6-1]; розпізнає в художньому тексті/медіатексті зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2]. III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі організовує та/або бере участь в дискусії щодо суспільно важливих проблем (очно або онлайн) [9 МОВ 3.2.3-1]; створює у цифровому середовищі повідомлення/ медіатексти різних жанрів (дописи, коментарі, статті, замітки або ін.) із застосуванням гіпертекстових посилань для обговорення особистих і соціально важливих проблем [9 МОВ 3.2.1-1]; демонструє толерантність і здатність до конструктивної взаємодії у процесі комунікації (очно або онлайн) та редагування власних дописів [9 МОВ 3.3.3-2]. IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення імпровізує з художнім текстом, застосовуючи елементи стилізації, пародії або ін., обстоює свою позицію та право на самовираження [9 МОВ 4.2.2-1]; використовує різноманітні стратегії (зокрема вільний запис асоціацій, «карти знань», складання списків ідей або ін.) для продукування нових мистецьких ідей, використовує і	4	подолання, любов і вірність – провідні теми твору. Підлітковий погляд на проблеми дорослих. Гумор і іронія в повісті. Утвердження цінності людини, її духовного світу. Щоденник як форма розвитку сюжету. Адріан Моул – оповідач і головний герой твору. <i>(ТЛ) Поглиблення понять: повість.</i> <i>(ЛК) Сучасні літературно-художні видання творів зарубіжної літератури.</i> <i>(МТ) Фільмографія: «Таємний щоденник Адріана Моула» (режисер П. Сасді, Велика Британія, 1985), «Артемід Фаул» (режисер К. Брана, США, 2020) та ін.</i>	• визначення тематики і проблематики тексту та їх інтерпретація; • визначення позиції співрозмовника/мовця; • поєднання інформації з кількох текстів; • розпізнавання зображально-виражальних засобів та рис авторського стилю в художньому тексті/медіатексті; • характеристика взаємообумовленості елементів змісту і форми художнього тексту з урахуванням контексту; • організація та/або участь у дискусії (очно або онлайн); • створення повідомлень у цифровому середовищі; • взаємодія (очно або онлайн) у процесі комунікації та редагування дописів; • імпровізація з художнім текстом (стилізація, пародія або ін.); • продукування нових мистецьких ідей або використання й доопрацювання ідей інших осіб на засадах академічної доброчесності.
--	----------	---	--

доопрацьовує ідеї інших осіб на засадах академічної доброчесності [9 МОВ 4.2.3-2].			
ПІДСУМКИ 2 год			
I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами і наводячи приклади із читацького досвіду [9 МОВ 1.6.1-1]; пояснює причини емоційного стану літературних персонажів у життєвих ситуаціях [9 МОВ 1.8.1-2]. II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1]. III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі створює та презентує тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів на актуальну самостійно визначену тематику [9 МОВ 3.1.2-1]; виконує різні ролі у груповій комунікації (очно або онлайн), обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]. IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення взаємодіє з іншими особами, використовуючи твори мистецтва для створення власних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 4.2.3-1].	2	Актуальний зміст і форма художніх творів класики й сучасності, прочитаних протягом навчального року. Вічні образи та їх інтерпретація в сучасну добу (зокрема в медіатекстах). Зображально-виражальні засоби в різних родах і жанрах літератури. Паперові та електронні ресурси творів зарубіжної літератури для молоді.	• Різні види читання (індивідуальне, в особах, виразне, коментоване, вибіркове, повторне, прогнозоване та ін.); • презентація власних ідей та/або переконань із аргументацією та прикладами з читацького досвіду; • пояснення причин емоційного стану літературних персонажів у життєвих ситуаціях; • використання текстових/медіатекстових джерел для виконання завдань; • самостійне створення та/або презентація тексту (художнього тексту/медіатексту); • виконання різних ролей у груповій комунікації; • взаємодія з іншими особами для створення власних текстів.
Для вивчення напам'ять 1. Тіртей. «Добре вмирати тому...». 2. Омар Хаям. Рубаї (3-4 за вибором учнів). 3. Данте Аліґ'єрі. «В своїх очах вона несе кохання...».			

ПРИКІНЦЕВА ЧАСТИНА

ДОДАТКИ

Додаток 1

Список творів для додаткового читання

*Для уроків позакласного читання та уроків із резервного часу
(за вибором учителя)*

8 клас

1. Азімов А. «Кінець вічності».
2. Апдайк Дж. «Завтра, завтра, завтра».
3. Бомарше П. О. «Севільський цирульник».
4. Горацій. «До Мельпомени» («Мій пам'ятник стоїть...»).
5. Гурамішвілі Д. Поезії (2-3 за вибором).
6. Донн Дж. Вірші (1-2 за вибором).
7. Ду Фу. Вірші (2-3 за вибором).
8. Думбадзе Н. «Я, бабуся, Іліко та Іларіон».
9. Есхіл «Прометей закутий».
10. Лі Бо. Вірші (2-3 за вибором).
11. Лопе де Вега. «Собака на сіні».
12. Мелвілл Г. «Мобі Дік, або Білий Кит».
13. Мольєр. «Тартюф» 14. Олкотт Л. «Маленькі жінки».
14. «Пісня про Роланда» (2-3 розділи за вибором).
15. Рабле Ф. «Гаргантюа і Пантагрюель» (1-2 розділи за вибором).
16. Рудакі. Вірші (3-4 за вибором).
17. Руставелі Ш. «Витязь у тигровій шкурі» (уривки за вибором).
18. Сапфо. Вірші (1-2 за вибором).
19. Софокл. «Антигона».
20. Шеклі Р. «Абсолютна зброя».
21. Шекспір В. Сонети (2-3 за вибором), «Дванадцята ніч».
22. Шолом-Алейхем. «Пісня над піснями»

Із сучасної літератури

23. Гордер Ю. «Світ Софії», «У дзеркалі, у загадці» (1 за вибором).
24. Лем С. «Солярис».
25. Парр М. «Вафельне серце».
26. Ролінг Дж. «Гаррі Поттер і в'язень Азкабану».
27. Старк У. «Диваки і зануди».
28. Сульберг А. А. Цикл «Хто проти суперкрутих» (1-2 за вибором).
29. Свінген А. «Балада про зламаний ніс».
30. Толкін Дж. Р. Р. «Володар Перснів».
31. Шведер О. Г. «Сни шовкопряда».
32. Сучасна зарубіжна поезія (1-2 твори за вибором).
33. Ягелло Йоганна «Кава з кардамоном», «Шоколад із чилі», «Тирамісу з полуницями» (1-2 за вибором).

Додаток 2

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ

Наказ МОН №1093 від 02.08.2024 р.

«Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»

<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>

Додаток 3

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. **Державний стандарт базової середньої освіти.** Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoi-serednoi-osviti-i300920-898>
2. **Закон України «Про освіту»** (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://osvita.ua/legislation/law/2231/>
3. **Закон України «Про повну загальну середню освіту»** (16 січня 2020 р.) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://osvita.ua/legislation/law/2232/>

4. **Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти.** Наказ МОН № 1120 від 09.08.2024 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennia-zmin-do-typovoi-osvitnoi-prohramy-dlia-5-9-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity>
5. **Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання.** Наказ МОН №1093 від 02.08.2024 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>
6. **Про окремі питання оцінювання результатів навчання.** Лист МОН № 1/4895-25 від 14.03.2025 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/npa/pro-okremi-pytannia-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>
7. **Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року)** (автори: Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Movno-literat.osv.hal/Zar.lit.5-9-kl.Nikolenko.ta.in.28.12.2023.pdf>
8. **Підручник «Зарубіжна література. 8 клас»** (автори: Міляновська Н. Р., Міляновський Е. С., Сич Л. М. Зарубіжна література: підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: Астон, 2025) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://pidruchnyk.com.ua/2993-zarubizhna-literatura-milianovska-8-klas-2025.html>
9. **Освітній проєкт «На Урок» для вчителів** [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://naurok.com.ua/biblioteka/zarubizhna-literatura/klas-8>
10. **Всеосвіта. Національна освітня платформа** [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://vseosvita.ua/library?s=&cat=15&is_pay=&page=&class=8&type=4&title_only=&=
11. **Всеукраїнська школа онлайн: відеоуроки, тести та завдання для школярів 5-11 класів. Зарубіжна література. 8 клас** [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://lms.e-school.net.ua/courses/course-v1:UIED+Foreign-literature-8th-grade+2020/course/>